Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deseto vijeće)

19. studenoga 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Carinska unija – Uredba (EEZ) br. 2913/92 – Carinski zakonik Zajednice – Članak 29. stavak 1. i stavak 3. točka (a) – Članak 32. stavak 1. točka (c) i stavak 5. točka (b) – Uredba (EEZ) br. 2454/93 – Članak 157. stavak 2. – Određivanje carinske vrijednosti – Transakcijska vrijednost uvezene robe – Pojam ‚uvjet prodaje' – Plaćanje za davanje prava isključive distribucije"

U predmetu C-775/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Finanzgericht Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu, Njemačka), odlukom od 22. srpnja 2019., koju je Sud zaprimio 22. listopada 2019., u postupku

5th AVENUE Products Trading GmbH

protiv

Hauptzollamt Singen,

SUD (deseto vijeće),

u sastavu: E. Regan (izvjestitelj), predsjednik petog vijeća, u svojstvu predsjednika desetog vijeća, E. Juhász i I. Jarukaitis, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Hauptzollamt Singen, B. Geyer, u svojstvu agenta,

– za češku vladu, M. Smolek, J. Vláčil i L. Dvořáková, u svojstvu agenata,

– za španjolsku vladu, M. J. Ruiz Sánchez, u svojstvu agenta,

– za Europsku komisiju, C. Vollrath i M. Kocjan, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 32. stavka 1. točke (c) i stavka 5. točke (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 50.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110., u daljnjem tekstu: Carinski zakonik) i članka 157. stavka 2. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92 (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3., u daljnjem tekstu: Provedbena uredba).

2 Taj je zahtjev upućen u okviru spora između društva 5th AVENUE Products Trading GmbH (u daljnjem tekstu: 5th Avenue) i Hauptzollamta Singen (Glavni carinski ured u Singenu, Njemačka) (u daljnjem tekstu: carinski ured) u vezi s uzimanjem u obzir plaćanja učinjenog za dobivanje isključivog prava distribucije za potrebe određivanja carinske vrijednosti robe uvezene iz treće zemlje radi njezina stavljanja u slobodan promet na području Europske unije.

Pravni okvir

Carinski zakonik

3 Carinski zakonik stavljen je izvan snage i zamijenjen Uredbom (EZ) br. 450/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o Carinskom zakoniku Zajednice (Modernizirani carinski zakonik) (SL 2008., L 145, str. 1.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 245.), a zatim Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1. i ispravci SL 2013., L 287, str. 90., SL 2015., L 70, str. 64., SL 2016., L 267, str. 2. i SL 2018., L 294, str. 44.). Međutim, na temelju članka 286. stavka 2. potonje uredbe, u vezi s njezinim člankom 288. stavkom 2., Carinski zakonik ostao je na snazi do 30. travnja 2016.

4 Člankom 29. Carinskog zakonika, iz njegova poglavlja 3. naslovljenog „Vrijednost robe za carinske svrhe” glave II. naslovljene „Čimbenici na temelju kojih se primjenjuju uvozne ili izvozne carine i druge mjere propisane u trgovini robom”, bilo je propisano:

„1. Carinska vrijednost uvezene robe njezina je transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili plativa cijena za robu koja se prodaje radi izvoza u carinsko područje Zajednice, usklađena, tamo gdje je to potrebno, s člancima 32. i 33. […]

[…]

3. (a) Cijena koja se stvarno plaća ili koju treba platiti jest ukupno učinjeno plaćanje ili plaćanje koje treba izvršiti kupac u korist prodavatelja za uvezenu robu i uključuje sva plaćanja koja je kao uvjet prodaje za uvezenu robu učinio ili će učiniti kupac prema prodavatelju ili trećoj osobi da bi se ispunila obveza prodavatelja. […]

[…]”

5 U članku 32., iz istog poglavlja navedenog zakonika, bilo je predviđeno:

„1. Kod određivanja carinske vrijednosti prema članku 29., cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu dodaju se:

[…]

(c) tantijeme i licencijske naknade za robu koja se vrednuje, a koje kupac mora platiti izravno ili neizravno kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje i to do stupnja do kojeg te tantijeme i naknade nisu uključene u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti;

(d) vrijednost bilo kojeg dijela iznosa ostvarenog daljnjom preprodajom, likvidiranjem ili uporabom uvezene robe, a koji se izravno ili neizravno plaća prodavatelju;

[…]

2. Cijena koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti uvećava se prema odredbama ovog članka samo na temelju objektivnih i mjerljivih podataka.

[…]

5. Neovisno o stavku 1. točki (c):

[…]

(b) plaćanja koja izvrši kupac za dobivanje prava za distribuciju i ponovnu prodaju uvezene robe ne dodaju se stvarno plaćenoj cijeni ili cijeni koju treba platiti za uvezenu robu ako takva plaćanja nisu uvjet prodaje za izvoz robe u Zajednicu."

Provedbena uredba

6 Člankom 157. Provedbene uredbe, koji se nalazi u poglavlju 2. naslovljenom „Odredbe o tantijemama i licencijskim naknadama" glave V. naslovljene „Carinska vrijednost", bilo je određeno:

„1. Za potrebe članka 32. stavka 1. točke (c) [Carinskog zakonika], tantijeme i licencijske naknade smatraju se prije svega plaćanja za upotrebu prava u vezi s:

– proizvodnjom uvezene robe (posebno patenti, dizajn, modeli i tehnološko znanje i iskustvo), ili

– prodajom za izvoz uvezene robe (posebno žigovi, registrirani dizajn), ili

– uporabom ili daljnjom prodajom uvezene robe (posebno autorsko pravo, tehnološki postupci koji su nedjeljivo uključeni u uvezenu robu).

2. Ne dovodeći u pitanje članak 32. stavak 5. [Carinskog zakonika], kada se carinska vrijednost uvezene robe određuje na temelju odredaba članka 29. [Carinskog zakonika], stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni pribraja se tantijema ili licencijska naknada isključivo ako to plaćanje:

– se odnosi na robu koja je predmet procjene,

i

– predstavlja uvjet prodaje te robe."

7 Članak 158. stavak 3., koji se nalazi u poglavlju 2. navedene uredbe, glasio je:

„Ako se tantijeme ili licencijske naknade odnose djelomično na uvezenu robu, a djelomično na druge sastojke ili dodatne dijelove, koji se robi dodaju nakon uvoza, ili na radnje ili usluge poslije uvoza, odgovarajuća raspodjela provodi se na osnovi objektivnih i mjerljivih podataka, u skladu s napomenom za tumačenje uz članak 32. stavak 2. [Carinskog zakonika].”

Glavni postupak i prethodna pitanja

8 Dana 31. siječnja 2012. 5th Avenue, društvo sa sjedištem u Njemačkoj, čiji je predmet poslovanja, među ostalim, trgovina prerađenim duhanom i priborom za pušače, i Habanos SA, kubansko javno trgovačko društvo koje izvozi cigare, sklopili su ugovor pod nazivom „Exclusive Distribution Agreement” (Sporazum o isključivoj distribuciji, u daljnjem tekstu: EDA), na temelju kojeg je društvo 5th Avenue steklo isključivo pravo da u Njemačkoj i Austriji kao jedini distributer uvozi, prodaje i distribuira cigare koje proizvodi navedeno javno trgovačko društvo. U zamjenu za dobivanje tog prava isključive distribucije u Austriji društvo 5th Avenue obvezalo se društvu Habanos tijekom razdoblja od četiri godine plaćati godišnji iznos okvalificiran kao „naknada” u iznosu od 25 % godišnjeg prometa od prodaje cigara u toj državi članici.

9 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je društvo 5th Avenue naručivalo cigare na temelju cjenika i da je za uvoz tih proizvoda upotrebljavalo odobreno carinsko skladište koje se nalazilo u mjestu njegova sjedišta, u Njemačkoj. U trenutku skladištenja te robe društvo 5th Avenue prijavilo je carinskim tijelima stvarno plaćenu kupovnu cijenu te vozarinu i osiguranje a da pritom nije uključilo naknadu dugovanu na temelju EDA-e za dio robe koja se prodaje u Austriji. Naime, ono u tom trenutku još nije utvrdilo koji će se dio navedene robe prodavati u Austriji, a koji u Njemačkoj. Nakon napuštanja navedenog skladišta cigare su stavljene u slobodan promet na temelju pojednostavljenog završetka postupka njihovim upisom u računovodstvene evidencije, bez ponovnog podnošenja carinskim tijelima.

10 Nakon carinskog pregleda carinski je službenik zaključio da je plaćanje naknade predviđeno EDA-om element različit od kupovne cijene uvezene robe koji je, na temelju članka 29. stavka 3. točke (a) Carinskog zakonika, trebalo uzeti u obzir prilikom određivanja carinske vrijednosti te robe.

11 Carinski je ured, u skladu sa stajalištem carinskog službenika, izdao više rješenja o utvrđivanju uvoznih carina i poreza, među kojima je i rješenje od 28. kolovoza 2015., koje je jedino sporno u glavnom postupku. U skladu s tim rješenjem navedeni ured izvršio je naknadnu naplatu uvoznih carina u pogledu robe koju je društvo 5th Avenue stavilo u postupak carinskog skladištenja u razdoblju između 21. veljače i 12. prosinca 2013.

12 Društvo 5th Avenue 23. rujna 2015. je protiv navedenog rješenja podnijelo prigovor.

13 Odlukom od 22. studenoga 2017. carinski je ured taj prigovor u bitnom dijelu odbio kao neosnovan.

14 Protiv te je odluke društvo 5th Avenue 6. prosinca 2017. podnijelo tužbu Finanzgerichtu Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu, Njemačka), uz obrazloženje da plaćanja izvršena na ime naknade za davanje isključivih prava distribucije nisu ni uvjet prodaje niti se odnose na robu koja je predmet procjene u smislu članka 32. stavka 5. točke (b) Carinskog zakonika i članka 157. stavka 2. Provedbene uredbe. S jedne strane, plaćanje te naknade za prodavatelja nema toliku važnost da bi bez tog plaćanja odbio prodati robu. Naime, navedena naknada se morala plaćati samo za pravo isključive distribucije u Austriji i samo tijekom razdoblja od prve četiri godine. S druge strane, pravo isključive distribucije nadilazi pravo raspolaganja robom s ciljem njezine daljnje prodaje i ne utječe na vrijednost robe prilikom uvoza. Naime, mogućnost prodaje robe nije pravno isključena u slučaju kada nije dano pravo isključive distribucije.

15 Carinski ured tvrdi da se naknada o kojoj je riječ u glavnom postupku, neovisno o tome smatra li se elementom koji je različit od kupovne cijene ili tantijemom odnosno licencijskom naknadom, mora dodati carinskoj vrijednosti s obzirom na to da ona čini uvjet prodaje i da se odnosi na uvezenu robu. Naime, na temelju članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika, plaćanje tantijeme ili licencijske naknade smatrat će se uvjetom prodaje ako prodavatelj ili s njim povezana osoba od kupca zahtijeva to plaćanje. Kada su, kao u ovom slučaju, prodavatelj robe i nositelj srodnih prava kojemu kupac te robe plaća tantijeme za davanje tih prava jedna te ista osoba, valja smatrati da isporuka robe koja je predmet licencije ovisi ne samo o plaćanju kupovne cijene nego i o plaćanju tantijeme, kao što je to sada predviđeno člankom 136. stavkom 4. točkom (a) Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL 2015., L 343, str. 558. i ispravci SL 2016., L 87., str. 35., SL 2017., L 101, str. 196. i SL 2018., L 157, str. 27.). Uostalom, društvo 5th Avenue nije dostavilo elemente kojima se dokazuje da je društvo Habanos isporučivalo robu i u slučajevima neplaćanja tih tantijema. Osim toga, tantijeme i licencijske naknade također se odnose na uvezenu robu. Naime, one se izračunavaju na temelju prometa ostvarenog prodajom te robe. Usto, kupac nije podnio zahtjev za teritorijalnu zaštitu.

16 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, naknada o kojoj je riječ u glavnom postupku, predviđena EDA-om, nije element različit od kupovne cijene u smislu članka 29. stavka 3. točke (a) Carinskog zakonika, nego je obuhvaćena pojmom tantijeme i licencijske naknade u smislu članka 32. stavka 1. točke (c) i stavka 5. točke (b) navedenog zakonika u vezi s člankom 157. stavkom 1. trećom alinejom i stavkom 2. Provedbene uredbe. Naime, ta se naknada plaća za uporabu prava u vezi s uporabom ili daljnjom prodajom uvezene robe. U skladu s presudom od 9. ožujka 2017., GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195), te tantijeme i licencijske naknade stoga treba dodati kupovnoj cijeni kada su ispunjena tri kumulativna uvjeta, odnosno kada tantijeme i licencijske naknade nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti, kada se odnose na robu koja se procjenjuje i kada kupac mora platiti te tantijeme ili licencijske naknade kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje.

17 Prema mišljenju tog suda, u ovom slučaju ispunjeni su prvi i treći od navedenih uvjeta. S jedne strane, iz odredaba EDA-e proizlazi, te to osim toga među strankama nije ni sporno, da tantijeme i licencijske naknade koje se plaćaju za pravo isključive distribucije predmetne robe u Austriji nisu bile uključene u kupovnu cijenu robe koja se procjenjuje. S druge strane, plaćanje naknade o kojoj je riječ u glavnom postupku također je uvjet prodaje. Naime, kada je prodavatelj uvezene robe također davatelj licencije, treba pretpostaviti da on od kupca, koji je također nositelj licencije, uz plaćanje cijene zahtijeva i plaćanje tantijema i licencijskih naknada. Stoga valja smatrati da društvo Habanos ne bi isporučilo robu namijenjenu distribuciji u Austriji bez plaćanja te naknade odnosno da ju, u svakom slučaju, ne bi isporučilo pod istim ugovornim uvjetima poput onih ugovorenih. U tom pogledu nije relevantna okolnost da je ta obveza prestala nakon proteka razdoblja od četiri godine jer takva okolnost ne dokazuje da bi kupac tijekom tog razdoblja stekao pravo isključive distribucije u slučaju neplaćanja navedene naknade. Također nije važna ni činjenica da je naknada o kojoj je riječ u glavnom postupku bila ugovorena okvirnim ugovorom, kao što je EDA, s obzirom na to da je njime načelno predviđeno plaćanja te naknade prilikom svake kasnije pojedinačne kupnje.

18 S druge strane, navedeni sud dvoji o tome je li ispunjen drugi uvjet. U tom pogledu, prema njegovu mišljenju, treba razlikovati pravo distribucije, na temelju kojeg distributer ima pravo prvi put dalje prodati robu uvezenu na određeno područje, i teritorijalnu isključivost, na temelju koje taj distributer ostvaruje pravo isključive distribucije predmetne robe na tom području i uživa teritorijalnu zaštitu. Ako su na temelju EDA-e oba ta elementa bez razlike bila obuhvaćena naknadom o kojoj je riječ u glavnom postupku, tada se samo pravo distribucije jasno odnosi na uvezenu robu s obzirom na to da je pravo na daljnju prodaju ili distribuciju te robe obuhvaćeno pravom raspolaganja tom robom te je stoga u nju uključeno. S druge strane, pravo isključive distribucije predstavlja dodatno pravo koje nadilazi prijenos prava raspolaganja robom. Iz toga proizlazi da se tantijema odnosno licencijska naknada koja se zahtijeva za davanje prava isključive distribucije više ne plaća za uvezenu robu, nego kako prodavatelj ne bi opskrbljivao druge osobe na području na koje se odnosi ugovor.

19 U slučaju da se dodjela teritorijalne isključivosti ne smatra povezanom s uvezenom robom, sud koji je uputio zahtjev pita se, osim toga, treba li tu cjelokupnu naknadu dodati kupovnoj cijeni te robe radi određivanja njezine carinske vrijednosti ili u nju treba uključiti samo dio koji odgovara vrijednosti navedene naknade koja se odnosi na robu. U točki 52. presude od 9. ožujka 2017., GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195), Sud je presudio da se, kad je riječ o članku 158. stavku 3. Provedbene uredbe, čak i ako su tantijeme ili licencijske naknade djelomično povezane s tom robom i djelomično s uslugama pruženim nakon uvoza, usklađivanje predviđeno člankom 32. stavkom 1. točkom (c) Carinskog zakonika može primijeniti na osnovi objektivnih i mjerljivih podataka koji omogućuju procjenu iznosa tantijema ili licencijskih naknada povezanih s tom robom. Stoga valja utvrditi mogu li se ta načela prenijeti na predmet u glavnom postupku. Ako je to ovdje slučaj, postavlja se pitanje na temelju kojih kriterija treba izvršiti tu raspodjelu kad je riječ o naknadi o kojoj je riječ u glavnom postupku ako ne postoje objektivni i mjerljivi podaci u smislu tih odredbi.

20 U tim je okolnostima Finanzgericht Baden-Württemberg (Financijski sud u Baden-Württembergu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Predstavljaju li plaćanja koja kupac robe, ovisno o svojem prometu, izvršava jednom godišnje tijekom četiri godine pored kupovne cijene kako bi

– na određenom području

– prvi put uopće,

– a zatim ekskluzivno i

– trajno

smio prodavati robu, tantijeme ili licencijske naknade u smislu članka 32. stavka 1. točke (c) [Carinskog zakonika], koje se u skladu s člankom 32. stavkom 5. točkom (b) Carinskog zakonika u vezi s člankom 157. stavkom 2. [Provedbene uredbe] dodaju cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu?

2. Trebaju li se, prema potrebi, takve naknade dodati isključivo razmjerno cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu te, ako da, prema kojem kriteriju i u kojoj mjeri?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

21 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 32. stavak 1. točku (c) i stavak 5. točku (b) Carinskog zakonika u vezi s člankom 157. stavkom 2. Provedbene uredbe tumačiti na način da plaćanje koje je kupac uvezene robe tijekom ograničenog razdoblja izvršio njezinu prodavatelju kako bi mu potonji dao pravo isključive distribucije te robe na određenom području te koje je izračunano na temelju prometa ostvarenog na tom području treba uključiti u carinsku vrijednost navedene robe.

22 Valja podsjetiti na to da pravo Unije koje se odnosi na carinske procjene nastoji uspostaviti pravičan, jedinstven i neutralan sustav koji isključuje uporabu arbitrarnih i fiktivnih carinskih vrijednosti. Carinska vrijednost mora odražavati stvarnu ekonomsku vrijednost uvezene robe i stoga uzeti u obzir sve sastavne dijelove te robe koji imaju ekonomsku vrijednost (vidjeti, osobito, presude od

16. studenoga 2006., Compaq Computer International Corporation, C-306/04, EU:C:2006:716, t. 30.; od 20. prosinca 2017., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, t. 24. i od 20. lipnja 2019., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, t. 22.).

23 Konkretno, na temelju članka 29. Carinskog zakonika carinsku vrijednost uvezene robe čini njezina transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili plativa cijena za robu koja se prodaje radi izvoza u carinsko područje Unije, uz iznimku usklađivanjâ koja treba provesti u skladu s, među ostalim, člankom 32. tog zakonika (vidjeti, osobito, presude od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, t. 24.; od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 31. i od 20. prosinca 2017., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, t. 25.).

24 Kao što je to Sud već naveo, carinsku vrijednost treba u prvom redu određivati u skladu s takozvanom metodom „transakcijske vrijednosti" uvezene robe (presude od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, t. 30. i od 20. prosinca 2017., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, t. 26.). Stoga se pretpostavlja da je ta metoda određenja carinske vrijednosti najpogodnija i najčešće primjenjivana (presude od 12. prosinca 2013., Christodoulou i dr., C-116/12, EU:C:2013:825, t. 44. i od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Mađarska, C-291/15, EU:C:2016:455, t. 30.).

25 Stvarno plaćena ili plativa cijena za robu u pravilu, dakle, predstavlja temelj izračuna carinske vrijednosti, čak i ako je ta cijena podatak koji eventualno valja uskladiti gdje je to potrebno kako bi se spriječilo određivanje arbitrarne ili fiktivne carinske vrijednosti (vidjeti, osobito, presude od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Mađarska, C-291/15, EU:C:2016:455, t. 25.; od 20. prosinca 2017., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, t. 27. i od 20. lipnja 2019., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, t. 23.).

26 Naime, u skladu s ciljem kojemu teže pravila Carinskog zakonika o određivanju carinske vrijednosti, navedenom u točki 22. ove presude, transakcijska vrijednost mora odražavati stvarnu ekonomsku vrijednost uvezene robe i voditi računa o svim sastavnim dijelovima te robe koji imaju ekonomsku vrijednost (presude od 12. prosinca 2013., Christodoulou i dr., C-116/12, EU:C:2013:825, t. 40.; od 16. lipnja 2016., EURO 2004. Mađarska, C-291/15, EU:C:2016:455, t. 26. i od 20. prosinca 2017., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, t. 28.).

27 Na temelju toga, elementi koje treba dodati stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni za uvezenu robu kako bi se odredila njezina carinska vrijednost navedeni su u članku 32. Carinskog zakonika. Tako, prema stavku 1. točki (c) te odredbe, toj se cijeni dodaju tantijeme ili licencijske naknade za robu koja se procjenjuje, a koje kupac mora platiti kao uvjet za prodaju robe koja se procjenjuje i to u mjeri u kojoj te tantijeme i naknade nisu uključene u stvarno plaćenu ili plativu cijenu.

28 Članak 157. stavak 2. Provedbene uredbe u tom pogledu pojašnjava da se tantijeme ili licencijske naknade pribrajaju stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni isključivo ako se to plaćanje, s jedne strane, odnosi na robu koja je predmet procjene i, s druge strane, ako ono predstavlja uvjet prodaje te robe.

29 Međutim, kao što je to Europska komisija pravilno istaknula u svojim pisanim očitovanjima, valja utvrditi da se pojmovi „tantijeme" i „licencijske naknade" iz tih odredbi odnose samo na plaćanja koja je kupac izvršio prodavatelju s naslova upotrebe prava intelektualnog vlasništva.

30 Naime, kao što to proizlazi iz samog teksta članka 157. stavka 1. Provedbene uredbe, ti se pojmovi odnose na plaćanja za upotrebu prava u vezi s proizvodnjom robe, kao što su to, osobito, „patenti, dizajn, modeli i tehnološko znanje i iskustvo", prodajom za izvoz robe, kao što su to, osobito, „žigovi [i] registrirani dizajn" kao i s uporabom ili daljnjom prodajom te robe, kao što su to, osobito, „autorsko pravo [i] tehnološki postupci koji su nedjeljivo uključeni u uvezenu robu" (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 33.).

31 Međutim, u ovom slučaju iz elemenata kojima Sud raspolaže proizlazi da su plaćanja o kojima je riječ u glavnom postupku, na temelju ugovornih odredbi koje obvezuju stranke u glavnom postupku, izvršena za dobivanje prava isključive distribucije, a ne prava intelektualnog vlasništva. Konkretno, ništa u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje ne upućuje na to da se ta plaćanja duguju zato što je prodavatelj dodijelio moguću licenciju u vezi s pravima intelektualnog vlasništva čiji je nositelj.

32 Iz toga slijedi da članak 32. stavak 1. točka (c) i stavak 5. točka (b) Carinskog zakonika te članak 157. stavak 2. Provedbene uredbe nisu primjenjivi u glavnom postupku.

33 Stoga, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda ustanovljene u članku 267. UFEU-a, na Sudu je da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji će mu omogućiti da donese odluku u postupku koji se pred njim vodi. U tom smislu, Sud će, prema potrebi, preoblikovati pitanja koja su mu postavljena. Naime, dužnost je Suda protumačiti sve odredbe prava Unije potrebne nacionalnim sudovima za donošenje odluke u postupcima koji se pred njima vode, čak i kad te odredbe nisu izričito navedene u pitanjima koja mu upućuju ti sudovi (presuda od 12. ožujka 2020., Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, t. 39.).

34 Slijedom toga, čak i ako je sud koji je uputio zahtjev formalno ograničio svoja pitanja na tumačenje članka 32. stavka 1. točke (c) i stavka 5. točke (b) Carinskog zakonika te članka 157. stavka 2. Provedbene uredbe, ta okolnost ne sprečava Sud da mu pruži sve elemente tumačenja prava Unije koji mogu biti korisni za rješavanje predmeta koji se pred njim vodi, bez obzira na to je li se taj sud u tekstu svojih pitanja na njih pozvao. U tom pogledu je na Sudu da iz svih elemenata koje mu je dostavio nacionalni sud, posebno iz obrazloženja odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, izdvoji elemente tog prava koji zahtijevaju tumačenje, uzimajući u obzir predmet glavnog postupka (presuda od 12. ožujka 2020., Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, t. 40.).

35 U ovom slučaju, budući da se, kao što to proizlazi iz točaka 23. do 25. ove presude, usklađivanja transakcijske vrijednosti uvezene robe predviđena člankom 32. Carinskog zakonika moraju provesti, u smislu članka 29. Carinskog zakonika, samo kada su takva usklađivanja potrebna kako bi vrijednost odražavala stvarnu gospodarsku vrijednost te robe, valja ispitati, kao što to tvrdi Komisija, je li plaćanje poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku već uključeno u carinsku vrijednost navedene robe kao element stvarno plaćene ili plative cijene, na temelju tog članka 29., konkretno njegova stavka 1. i stavka 3. točke (a).

36 Stoga, valja smatrati da se prvim pitanjem koje je postavio sud koji je uputio zahtjev želi saznati treba li članak 29. stavak 1. i stavak 3. točku (a) Carinskog zakonika tumačiti na način da plaćanje koje je kupac uvezene robe tijekom ograničenog razdoblja izvršio njezinu prodavatelju kako bi mu potonji dao pravo isključive distribucije te robe na određenom području te koje je izračunano na temelju prometa ostvarenog na tom području treba uključiti u carinsku vrijednost navedene robe.

37 U tom pogledu valja istaknuti da je u skladu s člankom 29. stavkom 3. točkom (a) Carinskog zakonika „stvarno plaćena ili plativa cijena", u smislu stavka 1. tog članka, ukupno učinjeno plaćanje ili plaćanje koje treba izvršiti kupac u korist prodavatelja za uvezenu robu koje uključuje sva njihova međusobna plaćanja učinjena kao „uvjet prodaje".

38 Iz toga proizlazi da plaćanje koje je kupac izvršio prodavatelju treba uključiti u transakcijsku vrijednost predmetne robe jer je to plaćanje dio „uvjeta prodaje" te robe u smislu članka 29. stavka 3. točke (a) Carinskog zakonika.

39 Taj je zaključak uostalom potkrijepljen člankom 32. stavkom 5. točkom (b) tog zakonika, kojim se, s druge strane, kad je riječ upravo o plaćanjima koja izvrši kupac za dobivanje prava distribucije i ponovne prodaje uvezene robe, predviđa da se ta plaćanja ne dodaju stvarno plaćenoj ili plativoj cijeni ako ona nisu uvjet prodaje te robe.

40 Iako nijedna odredba Carinskog zakonika odnosno Provedbene uredbe ne sadržava definiciju pojma „uvjet prodaje” u smislu članka 29. stavka 3. točke (a) tog zakonika, iz sudske prakse Suda proizlazi da, radi osiguranja prednosti metode transakcijske vrijednosti, pojmove iz tog članka 29. valja široko tumačiti (vidjeti u tom smislu presudu od 12. prosinca 2013., Christodoulou i dr., C-116/12, EU:C:2013:825, t. 45.).

41 Tako je Sud već presudio, kada je riječ o pojmu „uvjet za prodaju” iz članka 32. stavka 1. točke (c) Carinskog zakonika, da plaćanje predstavlja takav „uvjet za prodaju” robe koja se procjenjuje kada, u okviru ugovornih odnosa između prodavatelja ili osobe s kojom je povezan i kupca, to plaćanje ima za prodavatelja takvu važnost da bez tog plaćanja potonji ne bi prodao tu robu (presuda od 9. ožujka 2017., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, t. 60.).

42 Budući da se člankom 32. tog zakonika nastoji pojasniti transakcijska vrijednost uvezene robe, u smislu članka 29. navedenog zakonika, te se njime tako slijedi isti cilj kao i člankom 29., valja smatrati da se to tumačenje pojma „uvjet prodaje” primjenjuje i u kontekstu potonjeg članka. Naime, imajući u vidu zahtjeve jedinstvenosti i usklađenosti pravnog sustava Unije, pojmovi koji se koriste u aktima donesenima u istom području moraju imati isto značenje, osim ako zakonodavac Unije nije izrazio drukčiju namjeru (vidjeti, osobito, presudu od 15. rujna 2016., Landkreis Potsdam-Mittelmark, C-400/15, EU:C:2016:687, t. 37. i navedenu sudsku praksu).

43 Iz toga proizlazi da plaćanje poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku treba smatrati „uvjetom prodaje” za uvezenu robu u smislu članka 29. stavka 3. točke (a) Carinskog zakonika ako je to plaćanje prodavatelj zahtijevao kao uvjet za isključivu distribuciju te robe na dotičnom području.

44 Iz elemenata kojima Sud raspolaže pak proizlazi da je, prema ocjeni suda koji je uputio zahtjev, ovdje to upravo slučaj jer je taj sud u odluci kojom je uputio zahtjev za prethodnu odluku već došao do zaključka da prodavatelj robe, s obzirom na to da je i primatelj predmetnog plaćanja, bez tog plaćanja ne bi isporučio tu robu radi njezine daljnje isključive distribucije na austrijskom državnom području, tako da to plaćanje treba smatrati dijelom „uvjeta prodaje” navedene robe.

45 U tom pogledu, nije relevantna okolnost, kao što je to uostalom utvrdio sud koji je uputio zahtjev, da je to plaćanje naloženo okvirnim ugovorom o isključivoj distribuciji, a ne svakim kasnijim pojedinačnim ugovorom o prodaji predmetne robe, s obzirom na to da se uvjetima utvrđenima u tom okvirnom ugovoru određuju uvjeti pod kojima se mora izvršiti svaka pojedinačna prodaja (vidjeti u tom smislu presude od 4. veljače 1986., Van Houten International, 65/85, EU:C:1986:53, t. 13. i od 23. veljače 2006., Dollond & Aitchison, C-491/04, EU:C:2006:144, t. 26.).

46 Isto je tako nevažno, kao što je to taj sud također naveo, da se navedeno plaćanje mora vršiti samo tijekom ograničenog razdoblja, u ovom slučaju tijekom četiri godine, s obzirom na to da se glavni postupak odnosi upravo na određivanje carinske vrijednosti predmetne robe u tom prvotnom razdoblju, tijekom kojeg je prodavatelj stvarno zahtijevao takvo plaćanje za isključivu distribuciju svoje robe.

47 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 29. stavak 1. i stavak 3. točku (a) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da plaćanje koje je kupac uvezene robe tijekom ograničenog razdoblja izvršio njezinu prodavatelju kako bi mu potonji dao pravo isključive distribucije te robe na određenom području te koje je izračunano na temelju prometa ostvarenog na tom području treba uključiti u carinsku vrijednost navedene robe.

Drugo pitanje

48 Uzimajući u obzir odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje.

Troškovi

49 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deseto vijeće) odlučuje:

Članak 29. stavak 1. i stavak 3. točku (a) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice treba tumačiti na način da plaćanje koje je kupac uvezene robe tijekom ograničenog razdoblja izvršio njezinu prodavatelju kako bi mu potonji dao pravo isključive distribucije te robe na određenom području te koje je izračunano na temelju prometa ostvarenog na tom području treba uključiti u carinsku vrijednost navedene robe.

Potpisi